

Lausunto Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 3. vaiheen kaavaluonnoksesta

Kunnanhallitus 23.06.2025 § 196
302/10.02.00/2025

Valmistelija: tekninen johtaja

Pohjois-Savon maakuntahallitus on kokouksessaan 26.5.2025 § 56 hyväksynyt Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 3. vaiheen kaavaluonnoksen asetettavaksi nähtäville ja pyytää siitä kunnan lausuntoa 4.7.2025 mennessä.

Kaavaluonnos on nähtävillä Pohjois-Savon liiton verkkosivulla www.pohjois-savo.fi/psmk2040

Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaiheessa käsitellään aurinko- ja tuulivoimaan, sähkönsiirron yhteystarpeeseen, vetytalouteen sekä Pohjois-Savon seudullisesti merkittävään kauppaan liittyviä teemakokonaisuuksia.

Maakuntakaavaluonnoksessa on osoitettu uutena tuulivoimapotentialisena alueena Huttusenlehdon alue. Huttusenlehdon tuuli- ja aurinkovoimapuiston osayleiskaava on vireillä ja sen lähtökohtana on selvittää enintään 20 tuulivoimalan sijoittumista alueelle. Maakuntakaavaluonnoksen tuulivoimapotentialisen alueen aluerajaus tulee todennäköisesti rajoittamaan voimasijoittelua siten, että voimaloiden määrää joudutaan yleiskaavaprosessissa vähentämään alkuperäisestä.

Sonkajärven kunnassa on vireillä Myllykankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava, jonka kaavaluonnos on valmistumassa syksyllä 2025. Osayleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa 9-12 tuulivoimalan toteuttaminen Myllykankaan alueelle. Maakuntakaavaluonnoksessa ei ole esitetty tuulivoimapotentialista aluetta Myllykankaan alueelle. Mikäli tuulivoimapotentialisen alueen merkintää ei alueelle tule, voi sinne toteutua korkeintaan kuuden tuulivoimalan hanke.

Maakuntakaavatyössä on myös selvitetty Kurvinsuon alueen soveltuvuutta tuulivoimapotentialiseksi alueeksi, mutta sitä ei ole maakuntakaavaluonnoksessa osoitettu.

Päätösesitys

Kunnanjohtaja:

Sonkajärven kunta antaa Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 3. vaiheen kaavaluonnoksesta seuraavan lausunnon:

Sonkajärven kunta esittää Huttusenlehdon tuulivoimapotentialisen alueen aluerajausta siten, että se mahdollistaa enintään 20 tuulivoimalan sijoittumisen alueelle, mikäli yleiskaavan laadinnan ja ympäristövaikutusten arviointiprosessin yhteydessä tehtävät selvitykset ja vaikutustenarvioinnit sen mahdollistavat.

Sonkajärven kunta katsoo, että Myllykankaan alueelle tulisi osoittaa enintään 12 tuulivoimalan tuulivoimapotentialinen alue, mikäli yleiskaavan laadinnan ja ympäristövaikutusten arviointiprosessin yhteydessä tehtävät selvitykset ja vaikutustenarvioinnit sen mahdollistavat.

Asian käsittely: Lasse Sevon esitti, että Sonkajärven kunta antaa Huttusenlehdon osalta Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 3. vaiheen kaavaluonnoksesta seuraavan lausunnon:

"Sonkajärven kunta ei esitä Huttusenlehtoa tuulivoimapotentialiseksi alueeksi. Huttusenlehto ei täytä miltään osin edellytyksiä toimia tuulivoimapotentialisena alueena. Huttusenlehto on lähellä valtakunnallisesti merkittävää vanhaa Jyrkän ruukkialuetta ja Autiosuon sekä Uuranholin Natura-aluetta. Huttusenlehdon alue sijoittuu tunnistetulle Jyrkän ruukin ja Rautavaaran Metsäkartanon muodostamalle matkailun ja virkistyskehtämisyöhykkeelle, joka tukeutuu alueella olemassa oleviin reitistöihin, toimintoihin sekä Tiilikjärven kansallispuistoon. Alueella ja sen välittömässä läheisyydessä on Volokinpolun retkeilyreitti sekä Nurmijoen melontareitti. Huttusenlehdon lähialueelle sijoittuu merkittävässä määrin luontomatkailua ja luontomatkailun kehittämispotentialia. Pohjoispuolella Jyrkän ruukin aluetta on kehitetty vuosia kulttuuriympäristön arvoin pohjautuvana matkailukohteen ja porttina alueen retkeilyreitistöille, kuten Volokinpolulle ja Nurmijoen melontareitille. Maisemallinen herkkyys on alueella paikoin suuri ja alueen käyttö tuulivoimaan on voimakkaasti ristiriidassa matkailu-, luonto- sekä virkistysarvojen kanssa. Näiden asioiden vuoksi esitän, että enemminkin kaavassa nostetaan alueen virkistysarvot ja erämaisuus isommin esille."

Matti Koponen, Sari Väisänen ja Johanna Mähönen kannattivat Lasse Sevonin esitystä. Puheenjohtaja päätti keskustelun ja totesi, että koska käsittelyssä oli pohjaesityksestä poikkeava kannatettu esitys, on asiasta äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestystapaesityksen: Äänestys suoritetaan kädennostoäänestyksenä. Kunnanhallitus yksimielisesti hyväksyi äänestystapaesityksen. Suoritettuna kädennostoäänestyksessä pohjaesitys sai 2 ääntä (Lasse Savolainen ja Mikko Väisänen) ja Lasse Sevonin esitys sai 5 ääntä (Lasse Sevon, Matti Koponen, Johanna Mähönen, Sari Väisänen ja Helena Kainulainen). Puheenjohtaja totesi, että kunnanhallituksen päätökseksi tuli äänin 2-5 Lasse Sevonin esitys.

Päätös

Kunnanhallitus:

Kunnanhallitus päätti äänin 2-5 antaa Huttusenlehdon osalta Pohjois-Savon maakuntakaava 2040, 3. vaiheen kaavaluonnoksesta seuraavan lausunnon:

Sonkajärven kunta ei esitä Huttusenlehtoa tuulivoimapotentialiseksi alueeksi. Huttusenlehto ei täytä miltään osin edellytyksiä toimia tuulivoimapotentialisena alueena. Huttusenlehto on lähellä valtakunnallisesti merkittävää vanhaa Jyrkän ruukkialuetta ja Autiosuon sekä Uuranholin Natura-aluetta. Huttusenlehdon alue sijoittuu tunnistetulle Jyrkän ruukin ja Rautavaaran Metsäkartanon muodostamalle matkailun ja virkistyskehtämisyöhykkeelle, joka tukeutuu alueella olemassa oleviin reitistöihin, toimintoihin sekä Tiilikjärven kansallispuistoon. Alueella ja sen välittömässä läheisyydessä on Volokinpolun retkeilyreitti sekä Nurmijoen melontareitti. Huttusenlehdon lähialueelle sijoittuu merkittävässä määrin luontomatkailua ja luontomatkailun kehittämispotentialia. Pohjoispuolella Jyrkän ruukin aluetta on kehitetty vuosia kulttuuriympäristön arvoin pohjautuvana matkailukohteen ja porttina alueen retkeilyreitistöille, kuten Volokinpolulle ja Nurmijoen melontareitille. Maisemallinen herkkyys on alueella paikoin suuri ja alueen käyttö tuulivoimaan on voimakkaasti ristiriidassa matkailu-, luonto- sekä virkistysarvojen kanssa. Näiden asioiden vuoksi esitetään, että enemminkin kaavassa nostetaan alueen virkistysarvot ja erämaisuus isommin esille.

Kunnanhallitus yksimielisesti päätti antaa Pohjois-Savon maakuntakaava

2040, 3. vaiheen kaavaluonnoksesta seuraavan lausunnon Myllykangasta koskien: Sonkajärven kunta katsoo, että Myllykankaan alueelle tulisi osoittaa enintään 12 tuulivoimalan tuulivoimapotentiaalinen alue, mikäli yleiskaavan laadinnan ja ympäristövaikutusten arviointiprosessin yhteydessä tehtävät selvitykset ja vaikutustenarvioinnit sen mahdollistavat.
